

tendenzen, die in de taal-evolutie zouden werken volgens de zeldzame linguïsten, die zulk een koers trachtten te onderkennen. De aanwas van de uvulare r zou strooken met Jespersen's leer der voortgaande vergemakkelijking, want de huig-r is gemakkelijker; maar de terugkeer tot de in een modevlaag verlaten oude alveolare r past goed in de theorie van Baudouin de Courtenay, die, meer rekening houdend met bewuste psychische werkingen, de verwerving van hooger cultuur ziet samengaan met fijner en preciezer klankonderscheiding bij gestadig verder schrijdende verplaatsing van het spreken naar het voorste gedeelte van den mond⁵¹. Wij zien bovendien nog, welk voordeel de phonologische, met historie en cultuur volle rekening houdende beschouwing der spelling biedt, zooals Van Ginneken die ten onzent met kracht en talent heeft uiteengezet en aanbevolen⁵²; daar is in de verbinding *schr* ruimte voor vele variaties.

Wil men behalve aan de school in dit geval van herstelling en handhaving van de oude uitspraak van een letterverbinding⁵³ ook nog invloed aan de schrijftaal, aan het boek, aan het spelling-beeld, toekennen, des te klaarder zal de leuze: „schrijf, zooals je het in beschaafde taal spreekt of hoort”, weer onvoldoende, ja misleidend blijken. Welk „beschaafd” en wáar? In heel Nederland? Zuid en Noord? In Holland? In een deel van Holland? Aan opnoeming van taalkringen en kringetjes beginnen wij maar niet. Wie zal uitmaken in zulke gevallen van tweeërlei zeggings, welk deel de meerderheid heeft; en of die meerderheid ook de meerderheid blijft, naar graad van „beschaafdheid” gerekend? Wie zal het aandeel van de „spelling-pronunciation” — af te trekken als niet-natuurlijk! — precies berekenen? Of zal men, als de eene „zegging” de andere nog niet zeer ver, tot verdringens toe, overheerscht, maar aan beide haar afspiegeling in de spelling gunnen: *srijven* en *schrijven* naast elkaar? De radicaal zal anders vreezen, dat het oude nooit geheel verdwijnen zal. Maar dan krijgt men ook twee schrijftaalkvormen in concurrentie, in plaats van spreek- en schrijfvorm, met weer de dreiging van „spelling-pronunciation”, nu ook naar den anderen kant. In Prof.